

گفت وگو با علی بکاییان، کارگردان مشهدی «بانک زده‌ها»

از تبلیغات فیلم به هیچ وجه راضی نیستم

محمد عنبرسوز

«بانک‌زده‌ها، یکی از گزینه‌های اکران این روزهای سینمای ایران است که فیلمی شاد و عامه‌پسند محسوب می‌شود. کارگردانی این اثر بر عهده جواد اردکانی و علی بکاییان بوده است که هر دو هنرمندانی مشهدی هستند که پیش‌تر گفت‌وگو با جواد اردکانی درباره این فیلم‌را در همین صفحه خواندید. این بار، به‌بهانه ادامه‌نمایش، بانک‌زده‌ها، با علی بکاییان درباره شرایط تولید و نمایش این فیلم گفت‌وگو کرده‌ایم.

● شما از چهره‌های فعال هنر مشهد هستید که سال‌ها در جایگاه‌های مختلفی مشغول کار بوده‌است. مسیرتان از کجا آغاز شد و چگونه به «بانک‌زده‌ها» رسید؟

من هم مثل بیشتر دوستانی که در حوزه سینما فعالیت می‌کنند، تئاتر را از دوران مدرسه شروع کردم؛ هرچند طبیعتاً تئاتری که در مدرسه کار می‌کردیم، آماتور و غیرحرفه‌ای بود. پس از آن، مدتی در محضر مرحوم ماشاء... وحیدی شاگردی کردم و در دوره خدمت سربازی به‌طور جدی‌تر وارد عرصه تئاتر شدم و توانستم فعالیت تئاتری خود را به‌طور نیمه حرفه‌ای و حرفه‌ای دنبال کنم.

● چگونه وارد سینما شدید؟

یک‌روز رضا میرکریمی برای اولین کارش، مرا خواست که تست بدهم و درنهایت برای نقشی در فیلم «کودک و سرباز» انتخاب شدم. این فیلم که اولین اثر بلند او محسوب می‌شد، برای من و بسیاری دیگر از عوامل مانند حمید خضوعی‌ایبانه (فیلم‌بردار مطرح سینما)، جلیل شعبانی (مدیرتولید و تهیه‌کننده سینما) و محمد مختاری (صداپرداز)، نخستین تجربه سینمایی بود. ما با این فیلم وارد دوران تازه‌ای از کار خود شدیم و جو جالبی بر پشت‌صحنه اثر حاکم بود. بعد از این فیلم بود که من-در مقام بازیگر- با کارگردان‌های مختلفی مثل بهمن فرمان‌آرا، محمدعلی طالبی، مجتبی راعی و... همکاری کردم.

● چرا بازیگری فاصله‌گرفتید و به کارگردانی روی آوردید؟

از همان اولین دفعه‌هایی که سر صحنه فیلم حاضر شدم، احساس کردم علاقه‌ام بیشتر به اموری است که در پشت‌دوربین جریان دارند. به این ترتیب بود که کم‌کم وارد حوزه کارگردانی شدم. در فیلم «زیر نور ماه، رضا میرکریمی در کنار بازیگری، در انتخاب بازیگر هم به دستیار ایشان کمک می‌کردم و به‌مرور، کار خودم را در پشت‌دوربین گسترش دادم.

● برای ورود به پروژه «بانک‌زده‌ها»، از کدام مرحله با جواد اردکانی همراه شدید؟

من از سال‌های دور با او آشنایی داشتم، اما به‌طور رسمی برای فیلم

«به‌کبودی یاس» دعوت به همکاری شدم و به‌عنوان بازیگر و بازیگردان به جواد اردکانی کمک کردم. این همکاری ادامه پیدا کرد تا به فیلم «بانک‌زده‌ها» رسیدیم که به تازگی به نمایش درآمده است.

امیرمنصور رحیمیان

یک سال، وقت خیلی زیادی است، با این حال آن‌قدر نیست تابشود در آن، داغ نبودن بعضی چیزها یا برخی کسان راهموار کرد. نبودن و فقدان آدم‌های حسابی‌ای که با حضورشان می‌توانستند برخی زخم‌های جامعه را التیام ببخشند، همیشه دردناک است. فرقی هم نمی‌کند از فقدان آن‌ها یک‌سال گذشته‌باشد یا کمتر وبیشتر. زخم رفتنشان همیشه تازه است. از این دست آدم‌ها هم زیاد هستند، یکی از آن‌ها «اصغر کفشچیان مقدم» است، کسی که یک سال قبل، در چنین روزهایی بر اثر عوارض کرونا درگذشت. کفشچیان، عمرش با اینکه طولانی نبود، پهنای داشت و در همین فرصت اندکی که داشت، کارش را در مقام هنرمند به بهترین شکل انجام داد. اودر مدت زندگی‌اش به‌تولید آثار هنری فاخر و ماندگار پرداخت، ضمن اینکه هر چیزی که بلد بود وبه‌مراحت کسب کرده بود، به‌نسل‌های بعدی آموزش داد.

این جمله را به‌صورت فراوان واز زبان هنرمندان زیادی شنیده‌ام که نمی‌خواهند کلمه استاد را به‌اسمان بچسبانند. کلمه استاد در ذهن آن‌ها لقبی برطلمطراق ودهان‌پرکن به حساب می‌آید. کلمه‌ای است که شرایط سنی و بعضی چیزهای دیگر را می‌طلبد. یک نوع قد آکاری در آن پنهان است که هرکسی به‌خودش جرئت

«بانک‌زده‌ها»، با تمام تلخی‌ها و شیرینی‌ها و سهولت و دشواری، بالاخره به پایان رسید، مونتاژ شد و به نمایش درآمد. اما با فاصله کوتاهی پس از پایان تولید فیلم، ضایعه بسیار دردناکی رخ داد که از دست دادن مرحوم علی انصاریان بود

جواد اردکانی نه‌تنها در سینما استادام است، بلکه در بسیاری از مفاهیم و امور زندگی هم حق‌استادی برگردن من دارد و همواره از ایشان یاد گرفته‌ام.

● ازدشواری‌های این کار در هنگام همه‌گیری کرونا بگویید.

من بر حسب شرایط کارگردانی، این کار را پذیرفتم و سخت‌ترین لحظات زندگی چهل و شش‌ساله خودم را در هنگام فیلم‌برداری فیلم «بانک‌زده‌ها، تحمل کردم. خوشحالم که با کمک دیگر عوامل توانستیم کار را به سرانجام برسانیم. «بانک‌زده‌ها، فیلم نامه قدرتمندی داشت که کارگردانی را تا حد زیادی آسان می‌کرد و عوامل حرفه‌ای فیلم نیز به‌من کمک‌زیادی کردند تا بتوانم وظیفه خودم را انجام دهم. خوشبختانه در بخش تدوین و پس از تولید هم خود آقای اردکانی به ما پیوستند و کمک‌زیادی کردند. واقعیت بیاید، دوم اینکه بازیگران حرفه‌ای فیلم در هنگام فیلم‌برداری «بانک‌زده‌ها، -یا حتی قبل از آن- قرارداد فیلم بعدی خود را هم بسته بودند، لذا در تاریخ مشخصی باید از ما جدا می‌شدند و نمی‌توانستند زمان بیشتری با ما بمانند. این گونه بود که مسئولیت کارگردانی این کار، از جایی به بعد، به‌گردن من افتاد.

● پس فازهای مختلف کارگردانی بین شما و جواد اردکانی تقسیم‌شده‌بود؟

بله، درواقع ما کارگردانی مشترک و هم‌زمانی نداشتیم. هر جا که او حضور داشت، من اصلاً وارد حوزه کارگردانی نمی‌شدم و بدون اغماض باید بگویم که

به‌روشنده هم اسم‌مرابه‌عنوان کارگردان «بانک‌زده‌ها، آورده‌اند، با این همه این موضوع برایم چندان اهمیتی ندارد و خدا را شکر می‌کنم که توانستیم از حیف‌ومیل شدن سرمایه مادی و معنوی فیلم جلوگیری کنیم.

● چرا همین فیلم را در مشهد نساختید و اساساً چه موانعی بر سر راه فیلم‌سازی هنرمندانی همچون شما در مشهد وجود دارد؟ شاید مهم‌ترین دلایلش امکانات باشد. می‌دانید که به‌رحال در تهران، امکانات بسیار بیشتر است؛ از تجهیزات گرفته تا عوامل و... ما هم برای ساخت این فیلم به تجهیزات حرفه‌ای و بازیگران چهره نیاز داشتیم که تقریباً همگی در تهران ساکن هستند.

● آیا بعد از تماشای فیلم با واکنش‌های تندّی که معمولاً به یک فیلم عامه‌پسند نشان داده می‌شود، روبه‌رو بوده‌اید؟

من چندان واکنش تند و پدی از کسانی که فیلم را دیده‌اند، دریافت نکردم. اغلب انتقادها درباره صحنه‌ها و کیفیت اجزای کار است و ما هم با دقت می‌شنویم، اما در کلیات، مخاطب با فیلم ارتباط برقرار کرده است و همین موضوع مایه خوشحالی است.

● شرایط تبلیغات و فروش را تا چه حد راضی‌کننده می‌دانید؟

به هیچ وجه از تبلیغات راضی نیستم. می‌دانید که تبلیغات فیلم‌ها چند عرصه مختلف دارد؛ ازجمله تبلیغات تلویزیونی، تبلیغات محیطی، فضای مجازی، اکران‌های مردمی و... در دو حوزه اخیر، ما شاید از ۲۰درصد ظرفیت‌های موجود توانستیم استفاده کنیم، اما از تبلیغات تلویزیونی و تبلیغات محیطی که مهم‌ترین بخش تبلیغات یک فیلم در ایران است، اصلاً بهره‌گرفته‌نشودر سطح شهر وروی آنتن تلویزیون، هیچ‌نشانی از «بانک‌زده‌ها،

به چشم نمی‌خورد.

● فروش فیلم ازپیش‌بینی خودتان بهتر بوده

است یا بدتر؟ دربخش‌سالن‌ها اوضاع اصلاً رضایت‌بخش نیست و درواقع ما درگیر یک رقابت ناسالم با فیلم‌های دیگری هستیم که به لحاظ کمی، سالن‌های بسیار بیشتری

در اختیار دارند. «بانک‌زده‌ها، حتی در شهرهای زیادی هنوز اکران نشده است و مرتب پیام‌هایی از شهرهای مختلف می‌رسد که مردم از این موضوع گلایه دارند و مایل هستند فیلم را تماشا کنند. فروش فیلم هم صرفاً مدیون تبلیغات دهان‌به‌دهان میان مردم است وباتوجه‌به این موضوع و شرایط موجود، می‌توانم بگویم که تا به حال وضعیت فروش چندان بد نبوده است. فروش فیلم روزبه‌روز بهتر هم می‌شود و امیدوارم در روزها و هفته‌های آینده، اتفاقات بهتری هم رخ بدهد.

● آخرین سوال را اختصاص می‌دهیم به حضور زنده‌یاد علی انصاریان در «بانک‌زده‌ها».

«بانک‌زده‌ها، با تمام تلخی‌ها و شیرینی‌ها و سهولت و دشواری، بالاخره به پایان رسید، مونتاژ شد و به نمایش درآمد. اما به فاصله کوتاهی پس از پایان تولید فیلم، ضایعه بسیار دردناکی رخ داد

که از دست دادن مرحوم علی انصاریان بود، غم‌برآمده از این موضوع که به جان تک‌تک عوامل «بانک‌زده‌ها، نشست، توصیف‌ناپذیر است و خدا می‌داند که همه ما چقدر به ایشان علاقه‌مند بودیم. علی انصاریان انسانی بود که جاذبه بی‌نظیری داشت ومن در دومین جلسه‌ای که او را دیدم، حسم به‌گونه‌ای بود که انگار سال‌هاست با او رفاقت دارم. علی، انسانی مودب، و وظیفه‌شناس، از خودگذشته و بزرگوار بود که همه او را دوست داشتند.

اخبار
هنری
مشهد

افتتاح «قاب شهر» در نگارخانه اشراق

نمایشگاه «قاب شهر» هم‌دوشنبه ۲۵مهر، ساعت ۱۶ تا ۲۵مهر ۱۴۰۳مهر، ساعت ۱۶ برگزار خواهد شد.

«حکایت آفتاب» در حرم رضوی

آموزش مفاهیم دینی همراه با قصه، نمایش، بازی و سرگرمی ویژه کودکان در رواق کودک. برای پی‌ایک سوار کبوترانه در رواق‌های امام خمینی (ع)، دارالحجه و دارالولایه حرم مطهر رضوی و اجرای برنامه‌های جنگ کبوترانه. از دیگر برنامه‌هایی است که ویژه زائران کودک و نوجوان پیش‌بینی شده است.

صدور پروانه نمایش برای «اینان»

عضو است. عماد برای یافتن عضو پیوندی راهی مشهد می‌شود اما این سفر طولانی وغیرمنتظره، تجربیات و آشنایی با افرادی رادریبی دارد که باورهای قبلی‌اش را به چالش می‌کشد وعشقی زمینی، او را به درکی تازه از زندگی می‌رساند. علی برادری، الهه جعفری، صبا سهیلی، سپیده آرمان ومرضی قراغانی وبرخی دیگر از بازیگران تئاتر وتلوویزیون مشهد در این فیلم بازی می‌کنند.

انتصاب یک مدیر مشهدی در وزارت ارشاد

هدایت ونظارت تبلیغات در شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی، «ترویج سبک زندگی ایرانی اسلامی مبتنی بر سند تحول دولت مردمی در محتواهای تبلیغاتی»، «ارتباط مؤثر و کارآمد با مجامع، اتحادیه‌ها، صنف و مؤسسات تبلیغاتی»، «تشویق افکار عمومی به مصرف کالاهای ایرانی در بسترهای تبلیغاتی ازجمله تبلیغات محیطی»، «روزامد کردن ضوابط، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها وقوانین ومقررات حوزه تبلیغات، و «راهبری سامانه‌های نظارت بر فعالیت‌های تبلیغاتی و ارائه گزارش مستمر به مراجع ذیربط، بخشی از ازموریت این مدیر مشهدی در سمت جدید است. ازسوابق مهم عباس محمدیان می‌توان به ریاست سازمان بسیج رسانه کشور وعضویت در هیئت‌های منصفه جرائم مطبوعاتی، رسانه‌ای وسیاسی اشاره کرد.

امیر حسین مدرس

راوی داستان شما می‌شود

برنامه فرهنگی «به‌توان هفت»، با اجرای امیرحسین مدرس، هنرمند خراسانی، از رادیو صبا پخش می‌شود. این برنامه با محوریت روایت وقصه‌گویی با موضوع فرهنگ عامه با اجرای امیرحسین مدرس روی آنتن می‌رود. مژگان فرزین، تهیه‌کننده و بازیگر برنامه، گفت: داستان برنامه «به‌توان هفت، از یک عطاری جادویی شروع می‌شود که به «خانم جون، ارث رسیده است. در این برنامه، خانم جون بنا به خواسته‌ها و گرفتاری‌ها، جای وجوشده درست می‌کند وبرای شما که مخاطب ما هستید، می‌فرستد. شاید این چایی که می‌خورید، از همان چایی‌ها باشد؛ برای همین است که خیلی می‌چسبد. «به‌توان هفت، از شنبه تا چهارشنبه، ساعت ۱۴:۳۰ پخش می‌شود.